

требует новых моделей поведения. Такие жизненные принципы, как «лучше быть честным, но бедным» и «чистая совесть важнее благополучия», ушли в прошлое и на первый план выдвинулось такие, как «ты – мне, я – тебе», «успех – любой ценой». Прослеживается четкая ориентация экономических ценностей, связанных со скорейшим обогащением, а успешность определяется наличием дорогостоящих благ, славы, известности. В сознании нынешней молодежи четко выражена мотивационная установка на собственные силы в реализации жизненных целей и интересов в духе новых условий рыночного хозяйствования, ну а тут, как известно, возможны любые пути.

Характеризуя молодежное сознание и систему ценностей современной молодежи, социологи выделяют:

- возросший уровень образованности и недостаточную согласованность социального и личностного смысла образования;
- признание молодежи социальной значимости участия в общественной жизни и стремление самоутвердиться в непроизводственной сфере, главным образом в сфере досуга;
- приоритет потребительских ориентаций над творческими, созидательными;
- вытеснение ценностей национальной культуры западными образцами поведения и символами;
- слабую индивидуализированность и избирательность культуры, связанную с диктатом групповых стереотипов.

Новые приоритеты в системе ценностей, интересов и социальных норм у молодежи найдут в дальнейшем отражение в их сознании, а затем и в поведении, активности и, в конечном счете, в социальном самочувствии. Активная жизненная позиция молодежи чаще всего выражается в росте трудовой, общественно-политической, познавательной и других видах активности, в социальной мобильности, в формировании не анархично рыночного сознания, а цивилизованного продуктивно осмысленного менталитета. И этот процесс должен быть регулируемым и управляемым. В этом огромное значение должны сыграть как объективно существующие условия жизнедеятельности, так и последовательная система воспитания и пропаганды новых прогрессивных ценностей.

Капарчук П. О., школа розвитку «Мер міста»,
наук. кер.– **Скрепіль З. В.**, вчитель біології,
Харківської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів №26
Харківської міської ради Харківської області

РОЛЬ КІМНАТНИХ РОСЛИН У ЗБЕРЕЖЕННІ ЕКОЛОГІЇ ПОВІТРЯ

Ми живемо в час науково-технічного прогресу, який не тільки полегшив різні види людської діяльності, але й спричинив порушення чистоти

навколишнього середовища. Це має шкідливий вплив не тільки на природу, але й на людину як частину природи. Саме тому у ХЗОШ № 26 було проведено екологічний проект, присвячений ролі кімнатних рослин у збереженні екології повітря. Темою зазначеного проекту стала роль кімнатних рослин у збереженні і відновленні безпечного для людського організму повітря. Актуальність дослідження обумовлена нагальною потребою відновлення безпечного для людського здоров'я середовища.

У системі заходів поліпшення умов праці і відпочинку велике значення має підбір оздоровчої флори, яка сприяє нормалізації складу повітря, зняттю нервово-емоційної та зорової втоми, естетичному оформленню інтер'єру. Кімнатні рослини мінімізують шкідливий вплив побутової техніки та синтетичних матеріалів у приміщенні, очищаючи простір навколо себе, створюють атмосферу комфорту, захищають приміщення від небажаних впливів.

Об'єктом нашого дослідження є роль кімнатних рослин (хлорофітумів, сеткреазій, колеусів, пеларгоній) у збереженні і відновленні безпечного для людського організму повітря в приміщенні і на вулиці. У ході роботи над проектом ми шляхом роз'яснювальної роботи акцентували увагу учнів і вчителів на необхідності відповідально ставитися до повітря в навчальних приміщеннях, оскільки від цього залежить не тільки якість навчання (сприйняття, запам'ятовування навчальної програми), але й здоров'я людей, що в цьому приміщенні перебувають тривалий час.

На початку роботи над даним екологічним проектом нами було підраховано кількість рослин в кабінетах нашої школи. Ми ознайомились з їхньою різноманітністю та провели систематизацію.

Кімнатні рослини у приміщеннях покращують мікроклімат, виділяють леткі речовини (фітонциди), які згубно діють на хвороботворні мікроорганізми, також вони очищують повітря, звожують його. Деякі з рослин здатні поглинати шкідливі випромінювання, покращувати емоційний стан людини. Кімнатні рослини радикально змінюють атмосферу у класах і поліпшують стан здоров'я учнів.

Для очищення повітря в кімнаті площею близько 20 квадратних метрів достатньо 5–6 екземплярів рослин. Серед кімнатних рослин є такі, що ефективно поглинають складні органічні сполуки, очищаючи повітря у приміщеннях, вбирають токсини, шкідливі речовини і виробляють велику кількість кисню.

Наприклад:

- алое – популярна кімнатна рослина, дуже невибаглива і вимагає до себе мінімум уваги. Очищує повітря від формальдегідів і бензолу. У народній медицині використовується як лікарська рослина;

- хлорофітум називають «живим кондиціонером», у науці – біологічним фільтром; ця рослина здатна за добу очистити повітря від різних мікробів. Хлорофітум відмінно справляється з очищенням класних кімнат. Дослідники стверджують, що він очищує забруднене повітря краще за спеціальні прилади. Але в такому випадку цих рослин має бути хоча б 3–5 екземплярів у

приміщенні. Найактивніше проявляються корисні властивості хлорофітуму, якщо в горщик із землею додати таблетку подрібненого активованого вугілля. Цікава особливість хлорофітума полягає в тому, що чим більше забруднене повітря, тим краще він росте.

Варто зазначити особливості хлорофітума, корисні для людини:

1. Очищує повітря у кімнаті від формальдегідів, фенолу, випарів ацетону, азоту, аміаку, які виділяються із меблів та ламінату.

2. За добу рослина поглинає до 80 % шкідливих мікроорганізмів, сприяє знищенню плісняви, виділяє речовину, яка є небезпечною для шкідників.

3. Одна доросла рослина здатна очистити повітря площею до 6 квадратних метрів, а декілька таких рослин можуть замінити дорогий очищувач повітря.

4. Хлорофітум є зволожувачем повітря. А при додаванні у ґрунт вугілля зволоження збільшується у кілька разів.

5. Хлорофітум може швидко поглинати і видаляти шкідливі речовини, такі як окиси вуглецю, що інтенсивно виділяються при роботі газової плити. Тому цю рослину рекомендують ставити на кухні.

6. Хлорофітум добре вирощувати людям-алергікам та хворим на респіраторні захворювання, людям, які живуть неподалік від автомобільних доріг і в промислових районах, оскільки він дуже добре очищує повітря.[6; с. 28].

У проекті ми зосередили свою увагу на рослинах, які здатні поліпшити мікроклімат приміщення, наприклад:

- драцена – це рослина, яка за формою нагадує пальму, дозволяє нейтралізувати викиди, які виводяться з лакованих меблів;

- плющ вважається одним із найкращих очисників повітря; кількість токсичних речовин, які він переробляє, є дуже значною;

- фікус також відомий як хороший очисник кімнатного повітря; ця рослина притягує до себе пил та нейтралізує формальдегід, бензол та аміак;

- герань (*Pelargonium*), або пеларгонія – виконує функцію «домашнього доктора» при функціональних розладах нервової системи; аромат герані знімає нервову напругу, допомагає при неврозах та стресах; виділена нею речовина гераніол надає антивірусну і антибактеріальну дію, вбиває віруси стафілококів і стрептококів;

- сциндапус золотистий (*Euphorbia pulcherrima*) очищує повітря від бензолу; великі листя цієї рослини сприймають велику кількість шкідливої речовини;

- хамедорея витончена (*Chamaedorea elegans*) активно зволожує повітря і відфільтровує речовини, які виділяє пластмаса, особливо рекомендована для будинків, розташованих поблизу шосейних доріг, оскільки вона нейтралізує випаровування шкідливих речовин, що містяться у вихлопних газах – бензолу, трихлоретилену;

- плющ (*Hedera helix*) абсорбує масу отруйних речовин, у тому числі формальдегід, бензол і аміак;

- фікус Бенджаміна (*Ficus benjamina*) - крім насичення повітря киснем, зволоження й очищення від токсинів, він виділяє фітонциди, що пригнічують життєдіяльність мікроорганізмів; глянець його листя затримує багато пилу, а при митті чи протиранні листя вона легко видаляється.;

- сансевієрія трьохполосна (*Sansevieria*) – допомагає людському організму адаптуватися до умов, що змінилися, підвищуючи імунітет людини, тим самим вона вберігає від застуди, знижує шкідливий вплив перепадів атмосферного тиску, температури і вологості повітря. Захищає вона і від токсинів, що виділяються синтетикою і лінолеумом; [8; с. 76];

- аспарагус Шпренгера (*Asparagus sprengeri*) – сприяє прискоренню загоєння переломів кісток і пошкоджень шкірних покривів, поліпшенню еластичності шкіри; згубний для багатьох хвороботворних бактерій; поглинає з повітря важкі метали.[2; с. 46].

Отже, рослини не тільки радують всіх, але й захищають від небезпечних речовин та лікують.

Догляд за рослинами і спостереження за весняними явищами у живій природі надихнули учнів нашої школи на підготовчі роботи щодо благоустрою територій. За основу були взяті такі кімнатні рослини: хлорофітуми, сеткреазії, колеуси та пеларгонії. Ми висадили в горщики молоді екземпляри цих рослин і розробили проекти клумб для оформлення пришкільної ділянки.

Таким чином, кімнатні рослини неодмінно мають бути присутніми в навчальних і житлових приміщеннях, оскільки завдяки своїм властивостям очищують повітря від шкідливих речовин. У навчальному класі достатньо 5–6 екземплярів кімнатних рослин, щоб зробити повітря безпечним. Майже всі кімнатні рослини, які досліджувалися нами в ході проекту, не тільки сприяють очищенню повітря, але й мають лікарські якості. Водночас кімнатні рослини можуть із успіхом бути висаджені й у відкритий ґрунт. Таким чином, вони сприяють очищенню повітря у такому великому індустріальному місті, яким є Харків.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Барна М. Кімнатні рослини у навчально-виховному процесі з біології : навч. посіб. / М. М. Барна, О. О. Семенів, Г. Ф. Яцук. – Київ : Богдан, 2006. – 160 с.
2. Брешко Н. Невибагливі кімнатні рослини / Н. Брешко. – Київ : Внешсигма, 1997. – 210 с.
3. Герасимов С. О. Редкие комнатные растения / С. О. Герасимов. – М. : Росагропромиздат, 1990. – 146 с.
4. Гортинський Г. Б. Кімнатні рослини. Цілителі у вашому домі / Г. Б. Гортинський. – Київ: Фитон, 2002. – 214 с.
5. Кривенко В. В. Защита рядом. Лекарственные растения, защитники от радиационного воздействия / В. В. Кривенко, Л. Г. Дудченко, Л. Г. – Киев : ОКО, 1991. – 16 с.
6. Приходько С. Цілюща флора у вашій кімнаті / С. Н. Приходько. – Київ: Наукова думка, 1990. – 192 с.
7. Приходько С. Н. Цветы в квартире / С. Н. Приходько, М. Д. Михайловская. – Киев: Урожай, 1989. – 130 с.

8. Сележинський Г. В. Прекрасні супутники наші / Г. В. Сележинський. – Київ: Молодь, 1989. – 120 с.
9. Сироватська Л., Гречишкін А. Азбука квітника / Л. Сироватська, А. Гречишкін. – Київ: Урожай, 1993. – 128 с.

Кравець О. М., ст. викл.,
Федоренко Д. О., студентка ф-т менеджменту,
*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ВНУТРІШНЬОГО PR У ФОРМУВАННІ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ПІДПРИЄМСТВ ГОСТИННОСТІ

Наразі людські ресурси є основним ресурсом, за допомогою якого підприємство індустрії гостинності може стати лідером на ринку послуг. Корпоративна культура диктує стиль взаємодії між співробітниками і керівниками різних структурних підрозділів, стиль взаємодії компанії з навколишнім соціокультурним середовищем. Корпоративна культура надає можливість досягти поставлених стратегічних цілей, є основою згуртованості всього колективу, обумовлює відмінність між компаніями і приносить успіх в конкурентній боротьбі.

До основних факторів, які визначають ступінь ефективності корпоративної культури відносять: злагодженість, взаємодію (командний дух); задоволеність роботою та її результатами; відданість організації та готовність відповідати її високим стандартам; високий рівень якості праці й продукції; готовність до змін, які обумовлені вимогами прогресу та конкурентної боротьби.

В роботі з формування і підтримки корпоративної культури сучасного підприємства провідну роль відіграють зв'язки з громадськістю (від англ. Public Relations). Зовнішній PR має відповідати наявним в компанії нормам і стандартам, внутрішній – підвищувати рівень лояльності та вмотивованості персоналу й ефективність його діяльності.

Узагальнений алгоритм внутрішніх корпоративних зв'язків можна представити у такий спосіб: 1) консультації та програми управління корпоративною культурою (формування, зміцнення, зміна); 2) розробка й впровадження програм підтримки змін у компанії (зміна топ-менеджменту, структури, злиття й поглинання), подолання опору співробітників змінам; 3) підвищення ефективності каналів комунікацій (або створення нових); 4) поліпшення іміджу.

Основні функції внутрішнього PR: 1) допомога працівникам і фахівцям в ознайомленні із цілями, можливостями й традиціями фірми; 2) роз'яснення загальної політики керівництва й принципів його роботи з персоналом; 3) задоволення потреби персоналу в інформації про події у фірмі й